

VOLNÉ LISTY DOBRŠSKÉ

Ročník XXV. - Číslo 1 - prosinec 2022

VERNERI POHJOLA A MARKUS STOCKAHAUSEN NA DOBRŠSKÉ BRÁNĚ

Reportáž Michala Sýkory a Michala Kratochvíla | JazzPort.cz | srpen 2022

Program šestého ročníku festivalu Dobrušská brána, zaměřeného na královský jazzový nástroj – trubku, sliboval řadu silných hudebních zážitků, umocněných magickým prostředím pošumavské vesničky. Festival zahájili tradičně moderátorka Michaela Ditrichová a ředitel Ivo Kraml v nádherném dobršském kostelíku Zvěstování Panny Marie, kde jsme se rádi zchladili z venkovního tropického dusna. Ohlášená studená fronta naše páteční hudební prožitky ještě znásobila.

První, komorní vystoupení festivalu v překrásně nasvětleném dobršském kostelíku rozehrálo osobitě duo slovenského trumpetisty **Oskara Töröka** a českého zvukového performerera **Michala Rataje**. Jejich éterická hudba, prezentující jejich nedávno vydané *Letters from Sounds*, zcela zaplnila kostelní prostor také díky kvadrofonnímu ozvučení. Rozhovory virtuózní trubky **Oskara Töröka** s interaktivní elektronikou a klávesami **Michala Rataje** výborně naladily diváky na další neobvyklá vystoupení na Dobrušské bráně."

Michal Kratochvíl: **Michal Rataj** rozehrál interakci svými elektro udělatky, na něž **Oskar Török** rouboval táhlé tóny, které se vzletně nesly prostorem v nádherně nasvíceném kostele. Jako by tato hudba byla stvořena k prezentaci právě na takovýchto místech. Uhrančivé momenty korunoval Oskar zpěvem žalmu a Michal to podtrhl hrou na kostelní varhany. Tato site specific performance byla milým překvapením a rozhodně to byl působivý moment. Oskar se poté usadil za klávesy a jednoruč zvládal hrát ještě na trubku, přičemž se ze samplů začalo ozývat kázání. Hudba z alba, naživo stejně převážně improvizovaná, se tak díky tomuto duchovnímu prostoru posunula trochu jinam a vyzněla pro mě docela jinak než při poslechu alba. Ještě musím zmínit prostorový zvuk docílený umístěním dalších reproduktorů do zadní části kostela. Moc jsem si zahajovací koncert festivalu užil.

Na druhý koncert pátečního programu jsme prošli dobršskou bránou k zámku, kde nás na hlavním festivalovém pódiu čekal česko-polský **Štěpánka Balcarová Quartet** ve složení: **Štěpánka Balcarová** – trubka, křídlovka; **Nikola Kolodziejczyk** – klavír; **Jaromír Honzák** – kontrabas a **Grzegorz Masłowski** – bicí. Jejich *Emotions*, čistě autorské skladby Štěpánky Balcarové, výborně navázaly na první koncert v kostele. Stylově vytříbená kapela představila řadu emocí Štěpánky, přitom jim opakovaně sekundoval místní hlasitý kohout, což mile podtrhlo jedinečnost festivalu.

Michal Kratochvíl: **Štěpánka Balcarová** se v premiéře mezinárodní kapely jala prezentovat také zcela nový program, založený na emocích (*Emotions*). První skladba byla smutná (*Sadness*), jak asi většina diváků uhodla a další si už můžeme představovat a domýšlet sami. Skladby se prolínají a navazují na sebe bez přestávky, takže je to takový emoční uragán, od smutku k naději, pak zase nostalgii střídá radost a musím říci, že nejvíce mi Štěpánka byla sympatická nahněvaná. Během koncertu byla také důvěřivá, vzteklá, ustrašená či znechucená. Poslední skladba byla Překvapení (*Surprise*), a to tedy doslova, když jak publikum, tak účinkující, překvapil kokrhající kohout. Jistě se bude skvěle vyjímat v rozhlasovém záznamu koncertu.

Hlavní hvězda večera, finský **Vernerí Pohjola Quartet**, prezentující jejich poslední výborné album *The Dead Don't Dream*, přinesl do Dobrušky soudobý jazz evropské extratřídy. Skvěle sehraň **Vernerí Pohjola** – trubka, **Tuomo Prättälä** – piano, **Antti Lötjönen** – kontrabas, **Mika Kallio** – bicí oblažili početné publikum svou nádhernou, autorskou hudbou. Ani občasný deštěk nenarušil velmi intenzivní zážitek u barevně osvětleného dobrušského zámku. Nadšení diváci vydrželi v hledišti i celou závěrečnou dvoj skladbu *Argirro* a *Suspended*, při které se spustila mohutná průtrž mračen. Nezapomenutelný zážitek!

Michal Kratochvíl: **Vernerí Pohjola** pro mě byl černým koněm festivalu a na jeho vystoupení jsem se těšil asi nejvíce. Vzhledem k předpovědi počasí a hrůzně vypadajícímu srážkovému radaru bylo jasné, že se něco semele, otázka jen byla kdy přesně. Zpočátku se průtrž nekonala, ale jen trochu poprchávalo a počasí tak dalo vzniknout dalšímu magickému a nezapomenutelnému koncertu na dobrušském festivalu. Hrály se skladby z překrásného alba *The Dead Don't Dream*, ale ne v pořadí, jak jsou zaznamenány na desce. Do třetí zahrané *Voices heard* nás uvedla vypjatá trubka, aby mohl tuto intenzitu rozmělnit kontrast vyklidněné kapely. Nádherna! A dokonce i přestalo na chvíli pršet! Mlžný opar, působivě nasvícený zámek, zasněná hudba, to byl recept na nádherný večer. A zase nám začalo poprchávat. V rychlejší skladbě se zběsile sólující trubka s bicími snaží děšť zahnat, pak se vrátí k formě skladby a pokračují zase všichni spolu a krásně melodicky dohrávají pecku *Wilder Brother*. Děšť se však zahnat nepodařilo, ba naopak přivolali hotovou průtrž mračen. Z nebes se začaly valit provazce vody a dotvořily tak přírodní kulisy k posledním dvěma spojeným skladbám. Sami muzikanti z pódia nevěřili svým očím, jaký liják se to strhl a s povděkem kvitovali, že jsme vydrželi až do konce. Byť většina z nás minimálně s promáčenými botami a kalhotami. Ale stálo to za to! Na úprk od zámku skrz dobrušskou bránu po cestě změněné lijákem na potok do útulné hospody budeme dlouho vzpomínat.

Sobotní festivalový program v Dobrušce zahajuje tradičně dopoledne vernisáž v Galerii CoCo na dobrušském zámku. Letos kurátorka výstavy PhDr. **Lucie Šiklová**, PhD. připravila výstavu zaměřenou na **krajinu**, proto přizvala autory, kteří se krajinou dlouhodobě zabývají: Marianu Alasseur, Dagmar Šubrtovou, Barboru Němcovou, Petra Grubera, Julii Kopovou, Jakuba Stretti, Martu Zechovou, Mirka Kaufmana, Davida Franka a Martina Velíška. Originální pohledy současných umělců na „krajinařské“ téma na společné výstavě přineslo návštěvníkům mnoho důvodů k zamyšlení. Navíc když pod zámeckými okny připravoval německý trumpetista **Markus Stockhausen** velmi pečlivě svůj koncert. Michal Kratochvíl: Předpověď na tento den

vypadala nadějně, bohužel realita nakonec byla jiná, a i druhý den v Dobrušce byl velmi uplakaný. Jak se již stalo tradicí, součástí festivalu je vernisáž v galerii CoCo na zámku/tvrzi. Letos mě ze všech roků zaujala nejvíce, a to působivými díly krajin od různých umělců. Při procházení galerie jsme si mohli užívat zvukovku **Markuse Stockhausena**, a poté jsme si ji vychutnali i před galerií přímo u pódia. Ohromila mě Markusova preciznost, když řešil každíčký detail a moment zvuku kapely. Když jsem ho viděl v tomto zápalu, bylo mi jasné, že má o své hudbě jasnou představu a vizi, kterou hodlá naplnit bez kompromisů. Již teď prozradím, že se mu to i za pomoci skvělého zvukaře Honzy Středy beze zbytku podařilo!

Prvním hudebním číslem sobotního programu nebyl koncert, ale **workshop s Miroslavem Hloucalem** v sále místní hospody *U Dražných*, kde nám zkušeně vysvětlil typické trumpetové fráze a postupy jazzové improvizace v jednotlivých vývojových fázích jazzu. Do následné zajímavé diskuze se ráda zapojila řada diváků. Příjemné zpestření festivalu.

celistvost kvarteta. Jejich autorský jazz nám ukázal podařená spojení skandinávské hudby s moravským folklorem, navíc obohacený o živou elektroniku. Opravdu působivé vystoupení v kostelním prostoru.

Michal Kratochvíl: Hudební program poté začal v kostele, kde se představil **Jiří Kotača/Alf Carlsson quartet**, prezentující svůj melodický jazz v tom nejlepší světle. Jejich tvorba mě nesmírně baví svou šťavnatostí a barevností skladeb. Představili nám i nějaké nové věci, které jistě zanedlouho vydadají na dalším albu, protože tato našlapaná kapela není jen jednorázovým projektem. Je to velice příjemná a propracovaná hudba, i když navenek působí velmi přístupně. Jejich pojetí mi prostě sedí, a navíc v prostorách kostela s vytříbeným osvětlením to byl nádherný zážitek.

Třetím obvyklým místem konání koncertů Dobřšské brány je návrší u Kaple sv. Jana a Pavla, zvonice se třemi památnými zvony, místo nabízející svou nevední energii všem

vnímavým. A právě zde zahráli svoje zajímavé skladby dva nadaní mladíci z Německa: trumpetista **Jakob Bäscher** a pianista **Niklas Roever**. Jejich hudba hledá spojení klasické hudby s energií moderního jazzu. U dobřšské zvonice ukázali svůj hudební potenciál velmi dobře, jen tak dál. Byla to trefná příprava na hlavní tři sobotní koncerty u zámku.

Michal Kratochvíl: Mladíci **Jakob Bäscher** a **Niklas Roever** nakonec po strastiplné 800 kilometrů dlouhé cestě zvládli do Dobřše dorazit jen s malinkým zpožděním. Na pódiu u zvonice nám odpoledne zpřijemnilí svým jazzováním a prezentací především vlastních skladeb. Milé a lahodné zpestření programu, pokud se po cestě ke zvonici ještě zastavíte na ostružiny.

Skvělý zvukař Honza Středa nám v sobotním podvečeru u dobřšského zámku připravil výborné akustické zážitky. Prvním z nich bylo vyladěné vystoupení ryze české jazzové kapely třech generací **Miroslav Hloucal & Emil Viklický Quartet**. Vynikajícího trumpetistu **Miroslava Hloucala** a legendárního pianistu **Emila Viklického** v jejich mainstreamové jízdě výborně podporovali kontrabasista **Josef Fečo** a mladý bubeník **Martin Fečo**. Pánové nám předvedli jazz evropské extra třídy, děkuji. Omlouvám se všem zájemcům o níže uvedenou video ukázkou, dešť přinutil dámy ve třetí řadě roztáhnout vysoko červený deštník, nestačil jsem přesunout stativ. Michal Kratochvíl: Následoval hbitý přesun k hlavnímu pódiu, kde se organizátoři snažili dohnat drobný skluz a kde nás čekali čeští mistři svého oboru. **Mírek** s **Emilem** předvádějí našlapaný jazz plný originálních kompozic a jde jim to spolu skvěle, samozřejmě také za notné podpory basisty a bubeníka z klanu **Fečů**. Tomuto vystoupení nelze nic vytknout, snad jen ten mizerný dešť, který nám ho zpřijemnil a přes samé deštníky ani nebylo vidět na pódiu.

Michal Kratochvíl: Mladíci **Jakob Bäscher** a **Niklas Roever** nakonec po strastiplné 800 kilometrů dlouhé cestě zvládli do Dobřše dorazit jen s malinkým zpožděním. Na pódiu u zvonice nám odpoledne zpřijemnilí svým jazzováním a prezentací především vlastních skladeb. Milé a lahodné zpestření programu, pokud se po cestě ke zvonici ještě zastavíte na ostružiny.

Michal Kratochvíl: Mladíci **Jakob Bäscher** a **Niklas Roever** nakonec po strastiplné 800 kilometrů dlouhé cestě zvládli do Dobřše dorazit jen s malinkým zpožděním. Na pódiu u zvonice nám odpoledne zpřijemnilí svým jazzováním a prezentací především vlastních skladeb. Milé a lahodné zpestření programu, pokud se po cestě ke zvonici ještě zastavíte na ostružiny.

Předposlední festivalové číslo, opět Honzou Středou výborně vyladěný koncert kvarteta německého trumpetisty **Markuse Stockhausen**a a jeho *Tales*, tedy příběhy/povídky, byly jednoznačným uměleckým vyvrcholením letošní Dobršské brány. Nádherné harmonické kompozice Markus a skupinové improvizace jeho kvartetu s rovnocenným příspěvkem holandského pianisty **Jeroena van Vlieta**, poprvé zaskakujícího cellisty **Levana Andria** a bubeníka **Christiana Thomé** byly dokonalým pohazením a mimořádným hudebním zážitkem. Doporučuji všem v klidu poslechnout video ukázkou níže a při nejbližší příležitosti navštívit některé další jejich vystoupení.

Michal Kratochvíl: Poté se však stalo něco, kvůli čemu mě stále baví jezdit za muzikou a účastnit se takovýchto festivalů. Jak jsem již psal dříve, zkouška kapely leccos předznamenala.

Markus Stockhausen na festivalu prezentoval nedávné album *Tales*. Přenádherná hudba se rozezněla Dobrší a nesla se líbezně krajem. Najednou se i toho dne uplakaná vesnička v Pošumaví proměnila v ráj, počasí se na chvíli umoudřilo a umožnilo nám prožít téměř celý tento nevšední zážitek a magický koncert bez otravných deštů a pláštěnek. Překrásné melodie, prokomponovaná a promyšlená hudba do každého detailu, naživo v precizní prezentaci, byla naprosto uchvacující a já jsem se tetelil blahem. Líbezný až nebeský tón Markusovy trubky a k tomu violoncello, piano a bicí. Znělo mi to jak andělský zpěv z nebes, tak krásně se tóny nesly a snoubily s tou podvečerní atmosférou a místem. Při improvizované skladbě mi běhal mráz po zádech. To, co pánové rozjeli bylo nadpozemské a cítili to všichni přítomní, protože ovace

byly naprosto nadšené a spontánní. Následující nádherná kompozice *Better world* to jen potvrdila a neuvěřitelný moment nastal, když se celá kapela ztišila a violoncello znělo sólo. Bylo absolutní ticho, že by bylo slyšet spadnout špendlík a do toho ticha se nesly ty libé tóny. Zvuk celého koncertu, a obzvláště tohoto momentu, byl bravurní a mistr zvukař Honza Středa odvedl neskutečný kus práce. BRAVO! Již dávno jsem věděl, že jsme svědky jednoho z koncertů roku! A ještě nás čekala balada *There's always hope*, ve které cellista zazpíval gruzínsky a opět mě mrazilo v zádech. Bohužel se znovu rozpršelo, ale to nemohlo neuvěřitelný zážitek zhatit. Na úplný závěr si kapela připravila rozjetou *Revolution* a i když byl déšť značně nepříjemný, přál jsem si, aby tento koncert nikdy neskončil!

Závěrečné vystoupení festivalu přivedlo na dobršské zámecké pódium půvabnou španělskou zpěvačku a trumpetistku **Andreu Motis**. Se svou energickou kapelou ve složení **Christoph Mallinger** – kytara, mandolína, housle; **Kevin Diaz** – klávesy; **Stephan Kondert** – baskytara; **Miguel Asensio** – bicí spustila Andrea ve své mateřské řeči, katalánštině, ale také ve španělštině, angličtině a němčině podmanivé, pop-jazzové písně, které výborně pozvedla svojí trumpetou. Tance chtiví diváci si přišli na své. Její provedení známé písně *El Pescador* od José Barrose a přidavek *Summertime* od George Gershwina najdete ve video ukázce níže. Bylo to příjemné zakončení sobotního programu.

Michal Kratochvíl: Musím se přiznat, že ke koncertu **Andrey Motis** jsem přistupoval již s předstihem s určitými předpoklady a obavami, nicméně vědomí toho, že program koncertu bude zaměřen na nový materiál z alba *Loopholes* mi dodal naději. Nejsem velkým příznivcem interpretace standardů, čímž se především proslavila a obával jsem se, aby koncert nebyl v tomto duchu. S radostí však musím konstatovat, že Andrea snad konečně našla svůj hlas, a i když ji to mnozí fanoušci její předchozí tvorby budou vyčítat, doufám, že půjde nastolenou cestou. Samotného mě překvapilo, jak mě album *Loopholes* z větší části baví a to se podařilo přetavit i do živé prezentace, byť je formace kapely oproti studiové

nahrávce pozměněna. *Babies* krásně uvedla jako novopečená maminka a vysvětlila nám, jak začala uvažovat o životě a stvoření. Christoph se na kytaru rádně snažil a slušné špeky hrál i v předchozí *Loopholes*. Andrea hbitě přeskakuje od zpěvu k trumpetě a naopak, i když v tomto projektu mi přišlo, že trumpeta je spíše ve vedlejší roli. Došlo opravdu na avizované 4 jazyky, když písničku *Jungla* zapěla v katalánštině, *Calima*, což je písečná bouře na Kanárských ostrovech, byla zase pro změnu v němčině, neboť ji složil Christoph, který předvedl svůj talent hned na tři nástroje. Kromě kytary také válel na housle a dokonce i na mandolínu. No a podle mě nejpovedenější věc z celého alba, *El Pescador* je, aby se to nepletlo, ve španělštině. Jako přidavek zazněla *Summertime*, ale v upravené "Loopholes" verzi. Nakonec to byl pořádný vydařený koncert a vyvedená tečka za celým festivalem.

Šestý ročník Dobršské brány byl VELMI POVEDENÝ, dokonce bych si troufl tvrdit, že nejlepší za poslední čtyři ročníky, které jsem měl možnost vidět a v kouzelné pošumavské vesničce prožít. Děkuji Ivo Kramlovi, Michaelae Ditrichové a všem jejich spolupracovníkům za skvělý kulturní zážitek.

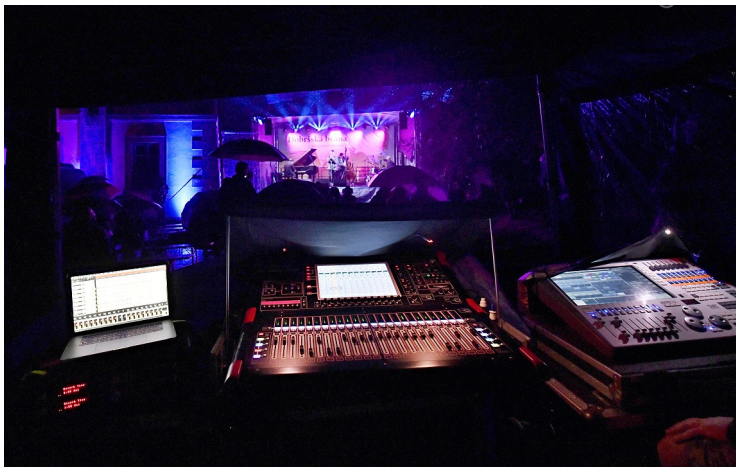
Michal Kratochvíl: Letošní ročník Dobršské brány byl pro mě prozatím hudebně nejsilnějším, a i přes rozmary počasí jsem si ho dokázal vychutnat a užít i díky skvělým hudebním přátelům, s kterými se právě v Dobrši již pravidelně potkáváme. A těším se zase za rok!

Foto © Michal Sýkora

P O D Ě K O V Á N Í

• Mezinárodní hudební festival Dobršská brána 2022 by nebylo možné uskutečnit bez finanční podpory různých institucí či firem. Poděkování náleží **Ministerstvu kultury ČR, Státnímu fondu kultury ČR, Nadaci Život umělce, Obci Drážov, společnosti ČEPS, a.s.**, ale také firmám **Alva Strakonice s.r.o., ekolo.cz a Ars Fabrica, s.r.o.**

Pořadatelé si rovněž váží skutečnosti, že nad festivalem opakovaně převzal záštitu **pan Karel Schwarzenberg**. Festival se neobejde bez moderátora, v tomto případě se role skvěle opět zhostila **Michaela Ditrichová**. Díky! Stejně tak festival by jistě zdárně neproběhl bez nezištné podpory a práce všech přátel organizátorů i dobrovolníků. I jim patří na závěr velké poděkování. *Za pořadatele festivalu (Sdružení pro obnovu Dobrše, z.s.) Ivo Kraml*

OHLÉDNUTÍ ZA VÝSTAVNÍ SEZÓNOU 2022 / MÍSTO PŮSOBENÍ - DOBRŠ Ivo Kraml

Galerie CoCo hostila v desáté výstavní sezóně opět tři samostatné projekty z výstavního cyklu, nazvaného již tradičně „Místo působení Dobrš 2022“.

První byla společná výstava čtyř členů Sdružení českých umělců grafiků **Hollar Praha a sice Pavla Piekara, Libora Beránka, Matěje Lipavského a Ladislava Sýkory**. Uvedena byla 1.5.2022 s názvem **Prostor obývaný lidmi** a představila grafické listy a ilustrace, zobrazující výjimečnou architekturu kolem nás, a to nejen sakrální objekty, jejich interiéry i exteriéry. Prostor obývaný lidmi je již po staletí definován právě architekturou, stavbami, které nás obklopují a inspirují, ve spojení s přírodou a krajinou. Součástí vernisážového dne byl i doprovodný program a sice **Vedlejší přízraky** (Lukáš Urbanec & Jakub Doubrava), kdy všichni přítomní společně prožili celý **Máchův Máj**, a to od věnování po poslední verš

Druhou skupinová výstavou letošní sezóny byla výstava **Petr Šmaha a jeho přátele**. **Petr Šmaha** patřil k početné poválečné generaci českých malířů. Od počátků své tvorby se projevoval jako svrchovaný malíř figuralista. Spontánnost jeho tvorby vycházející ze síly autentického prožitku jej nasměrovala k formě malířské exprese. Jeho osobitý projev ale nezapršel živý vztah k tradici české i světové malby i k osudům předchůdců. Petrovy velkoryse pojaté kompozice, spontánně gesticky nanášené na plátno, jsou výpovědí o současném světě, o jeho vážných problémech a často nelehkých podmínkách života v něm. Výrazný malířský talent umožnil Petrovi sdělovat vážná témata až na hraně abstraktního výrazu, vedle toho vytvořit i celou řadu výborných portrétů. Výstava obrazů tohoto významného představitele české malířské exprese, příslušníka silné poválečné generace, byla silnou výpovědí o problémech současného světa i o peripetiích lidské existence v jeho proměnách. Soubor vystavených pláten z posledního období vycházel z autorovy obtížné životní situace, existenciální charakter tvorby podtrhla zhoršující se plicní choroba. Uprostřed vlny pandemie na jaře tohoto roku napadl covid jeho oslabený organismus a ukončil malířův život.

Druhou částí výstavy byly práce kolegů, kteří se stali jeho přáteli a spolupracovníky v aktivitách neformálního spolku „Volného sdružení M“ (**Ivan Bukovský, Václav Fiala, Dagmar Hamsíková, Rudolf Jung, Zdeněk Lhoták, Jan Neubert, Aleš Ogoun, Eliška Rožátová, Jan Stoss, Marie Strahovská, Václav Špale, Jaroslav Urbánek, Marcela Vichrová, Jiří Voves**). Petr byl jeho morální a uměleckou autoritou a vystavená díla se stala věnováním, poděkováním a poctou tomuto významnému umělci, skvělému malíři, ale hlavně dobrému člověku. Úvodní slovo pronesl PhDr. Josef Záruba-Pfeffermann PhD.

Posední výstavou sezóny 2022, též skupinovou, otevřenou v tradičním srpnovém termínu, byla výstava s názvem **Na místě** (**Mariana Alasseur, Alena Anderloá, Petr Gruber, Linda Klimentová, Julie Kopová, Barbora Němcová, Dagmar Šubrtová a Marta Zechová**). Kurátorské role se ujala Lucie Šiklová, která k výstavě uvedla: „Dobršský genius loci k tématu místa ponouká. Pošumavská Dobř se svojí raně středověkou faktickou i bájenou (pověst o draku-krokodýlu) a také nedávnou (působíště v 50. letech minulého století vězněného patera Martina Františka Vicha) historií, gotickou tvrzí se zbytky renesančních sgrafit a ikonickou branou, dvěma pozoruhodnými původně románskými kostely na dnešních asi tak 50 obyvatel je usazená v krajině pevně a zároveň jakoby připravená k „odletu“. Po již několik let se stává místem setkání hudebníků nad společným tématem a při této příležitosti otevíraná výstava je svého druhu obdobným setkáním výtvarných umělců. Letos se výstavu hostící tvrz stává místem, na kterém se odehrávají v různých poměrech namixované dokumentační, emoční či vizionářské zprávy opět o místech jako součástí krajin, ať reálných či jaksi obecných, krajin podobenství, krajin imaginárních, osobních, společných. Krajina nás formuje, poskytuje prostor pro pouť fyzickou i duchovní a jak to na cestách bývá i místa k zastavení. Skrze krajinu a v krajině lze (sebe i leccos) sdělovat i sdílet, být přítomen. Zastavme se a spočíme v ní. Přítomni. Je to namístě“.

Již desátá, tedy jubilejní kulturní sezóna v galerii CoCo je minulostí. Těšíme se opět na viděnou ve výstavní sezóně 2023!

DNY OTEVŘENÝCH ATELIÉRU TENTOKRÁT I S GALERIÍ COCO

Tématem letošního ročníku byla KNIHA a vše, co s ní souvisí (knihvazačství, ilustrace, vydávání knih, historické tisky i současná literární tvorba...). A proto na zájemce v Dobřsi čekaly v detašovaných prostorách galerie v sále historické památky bývalého hostince U Dražných ilustrace Marcely Vichrové ke dvěma knihám jihočeského autora Josefa Křešničky „Jiná jména smrti,“ a „Pohádky ze šumavského Podlesí“. Pořadatelem je tradičně Odbor kultury a památkové péče Jihočeského kraje ve spolupráci s Alšovou jihočeskou galerií. DOA v jižních Čechách navazují na projekt přeshraniční kulturní spolupráce z roku 2007, jehož myšlenka nadále pokračuje i v rámci partnerských krajů Vysočina, Jihomoravského kraje a spolkové země Dolní Rakousko. Prolistovat si bylo možné přirozeně i samotné knihy, v sobotu byla přítomna i ilustrátorka, též strakonická rodačka.

P O D Ě K O V Á N Í

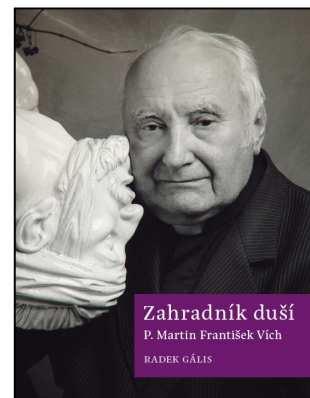
Galerie CoCo se těšila laskavé podpoře **Jihočeského kraje** z programů Podpora muzeí a galerií. Díky této skutečnosti byly realizovány nové webové stránky galerie. Děkujeme! *Ivo Kraml (předseda Sdružení pro obnovu Dobřse, z. s.)*

KNIHY Z REGIONU, KTERÉ STOJÍ ZA POZORNOST

Kniha **Zahradník duší** | P. Martin František Vích / *Radek Gális*

U příležitosti letošních nedožitých 100. narozenin P. Martina Františka Vícha (12. 6. 1921 – 7. 10. 2008) z Kongregace bratří Nejsvětější Svátosti, kněze z Dobrše v Pošumaví, vyšla v závěru roku 2021 kniha *Zahradník duší*, zachycující desítky vzpomínek na tuto výjimečnou osobnost. Druhá část knihy *Spolužáci v Kristu* obsahuje rozhovory s P. Martinem Františkem Víchem a dalšími třemi kněžími, narozenými v roce 1921: Mons. Karlem Fořtem, Mons. Václavem Dvořákem a P. Josefem Xaverem Kobzou. Barevná publikace má 400 stránek a obsahuje bohatý fotografický materiál včetně dokumentů ze složek, které komunistická vláda na faráře vedla. „Knížka přibližuje čtyři kněžské osobnosti, spojené nejen rokem narození 1921, formací ve skautu a úzkým propojením s Božím lidem v jižních Čechách, ale především dramatickými osudy, kdy prokázaly statečnost a nezdolnost vůči nátlaku a bezohledné perzekuci obou totalitních režimů 20. století. Hlavní pozornost je soustředěna na patera Martina Františka Vícha, rodáka z východních Čech, který v touze po kněžství objevil za války v Písku institut petrinů pro pozdní povolání, kde začal svá studia, a posléze zakotvil v této Kongregaci bratří Nejsvětější Svátosti v Českých Budějovicích. Po vysvěcení mu bylo dáno sloužit věřícím jen do léta 1953 a pak prožil čtrnáct let, násilně odloučen od svého poslání – nejprve ve vězení, poté v manuální práci zahradníka. Teprve v roce 1967 mohl znovu začít kněžsky působit v zapadlé jihočeské farnosti v Dobrši, ležící v předhůří Šumavy. Čtyřicet let jeho kněžské služby bylo však požehnáním nejen pro dobršské farníky a věřící z blízkého Vacova a Čestic, ale postupně ho objevovali mnozí vzdálení, jimž se jeho ryzí člověčenství, pokorná samozřejmá víra a nezdolný optimismus vtiskly hluboko do srdce. Všichni protagonisté nejsou jen součástí historie. Skrze poznání jejich životních příběhů, kdy v každé situaci zůstali věrni své víře a odvážně se postavili lživým a násilnickým režimům, mohou být inspirací i pro životy současných generací. Vždyť i ve svobodných poměrech musí zvláště dnešní mladí poctivě hledat životní orientaci, s citlivým svědomím se rozhodovat mezi dobrem a zlem, odolávat pokrytectví a nejrůznějším líbivým svodům, nepodlehnout rozšířené skepsi a s odvahou a mravním étosem jít za pravými životními ideály.“ (z úvodu Jana Stříbrného, bývalého viceprezidenta České křesťanské akademie)

Knihu lze objednat na www.radekgalis.cz. Doporučená cena 390,- Kč. ISBN 978–80–270-9970-2.

Kniha „**Jiná jména smrti**“ / *Josef Křešnička*

Máme-li hledat nějaký vzkaz autora, mířící aktuálně do dnešních dnů, vypůjčíme si pár jeho slov, napsaných s jistou dávkou nadhledu, vážnosti a vtipu zároveň: „Máme-li něčeho dosáhnout, musíme udržovat jistou míru míru, i když ozbrojenou myšlenkami vyslovenými i nevyslovenými.“ Právě tvrdohlavost Josefa Křešničky, živená vírou v nezastupitelnou roli regionální kultury a podpíraná malými radostmi a úspěchy, jej osvobodila stejně jako Dona Quijota z jeho melancholického myšlení a pronikala do něj novou silou. V těch okamžicích Josef našel nový důvod k žití, k boji za něco, ke snění, k přesvědčování. To vše zrcadlí a autenticky postihuje právě jeho první beletristický text s příznačným názvem *Jiná jména smrti*, který se po více než pětadvaceti letech dočkává svého vydání. Není náhodou, že znalci regionu, míst kolem Němčic, vesnice, kde Josef žil a psal, přijde v nemálo momentech ten text až příliš obrazotvorný, asociativní – ano, Josef v něm byl inspirován konkrétními osobami, nechal promluvit jejich charakter, obnažil dennodenní i výjimečné události soužití komunity malé vesnice šumavského Podlesí v dobách ne zcela dávných, v socialistických kulisách. Příběh *Jiných jmen smrti* by mohl nést mnoho různých podtitulů. A jeden z nich by byl „z dějin památkové péče let minulých“. Ano, takhle to bylo. Chátrající národní kulturní dědictví bylo doprovázeno nezájmem a chátráním celé společnosti. Stát se staral jen výběrově a naoko, zásluhy na zachování dědictví předků ležely na jednotlivcích. Jak píše Josef Křešnička, nečinné čekání na lepší zítřky bylo tím jiným jménem smrti. A píše o věcech aktuálních tehdy i dnes. Umírání krajiny, popírání tradic, neúcta k dílu předků jsou jiným jménem smrti i pro nás. Josef také připomíná, jak z toho ven. Nemlčet, upozorňovat, propojovat se s podobně smýšlejícími. Občas se i uchýlit ke lsti. Příběh je sice situován do autorova kraje – jména Jiřetice, Předslavice, Milodráž, Nahořany, Čekánka, Jakub Bursa jsou všem dosti známá – ale mohl by se odehrát kdekoliv, kde je ve vsi zámek nebo jiná památka v péči socialistického státu. Pokud na tento kraj ještě více zaostříme, vidíme, že autor umísťuje hlavního aktéra příběhu a děj kolem něj do hospody. Sám tam i chodil a skrze příběh i odpovídá na otázku proč.

Knihu ilustrovala strakonická rodačka, absolventka pražské UMPRUM Marcela Vichrová. Vydalo v roce 2017 Sdružení pro obnovu Dobrše. Knihu lze objednat v sekci „obchod“ na stránkách www.dobrs.cz. Doporučená cena 190,- Kč. ISBN 978–80–907040-0-8.

T E L E G R A F I C K Y

V úterý 6.12.2022 večer zemřel náhle v Českých Budějovicích ve věku 82 let R.D. MVDr. Mgr. **Jan Janoušek**. Na podzim roku 2008 nastoupil jako administrátor Římskokatolické farnosti Dobřš jako nástupce po dlouhodobém duchovním správci P. Martinu F. Víchovi, od 15. 7. 2019 byl pak administrátorem in spiritualibus této farnosti ve vikariátu Strakonice. Kromě toho byl dlouholetým duchovním správcem farností ve Čkyni, Bohumilicích, Lštění (od roku 2001) a ve Vacově. Od 1.11. 2022 byl novým čestným členem Katedrální kapituly u sv. Mikuláše v Českých Budějovicích. Instalace se uskutečnila 6. prosince 2022 o Slavnosti sv. Mikuláše, patrona českobudějovické katedrály, tamní kapituly a hlavního patrona diecéze. Během svého kněžského působení se neúnavně zasloužil o zásadní opravy mnoha církevních památek, které jako administrátor farností spravoval, mimo jiné i o generální opravu střechy a krovu kostela Zvěstování Páně v Dobřši. Během svého čtrnáctiletého duchovního působení v Dobřši pokračoval v odkazu svého předchůdce, zasloužil se o duchovní kontinuitu farnosti, když neúnavně a obětavě každý týden dojížděl do Dobřše z nedaleké Čkyně, aby sloužil mši svatou. I díky jeho pochopení a respektování kultury jako tradiční součásti křesťanského života se vybrané komorní koncerty Mezinárodního hudebního festivalu Dobřšská brána mohly v jeho šesti ročnících uskutečnit v dobršském kostele.

www.galerie-coco.cz

GALERIE

PF 2023

